

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

**Vejledning om
Standardiseret forsøg med
mestring af skoledag og
hverdagsliv,
skoleåret 2018/2019**

Tilmeldingsfrist:

Fredag den 1. december 2017

Indholdsfortegnelse

1. Generel information om forsøget.....	3
1.1. Om satspuljeprojektet	3
1.2. Klasserettede mestringsforløb	3
1.3. Vilkår for tilskud	4
1.4. Rammen for tilskud.....	5
2. Tilmelding til forsøget	6
3. Behandling af tilmeldinger/lodtrækning.....	6
4. Afgørelse og videre proces.....	7
5. Administration af tilskud og afrapportering.....	7
6. Udbetaling af tilskud.....	7
6.1. Kriterier for udbetaling af tilskud.....	7
7. Har du spørgsmål?.....	8

1. Generel information om forsøget

1.1. Om satspuljeprojektet

Med satspuljeaftalen for 2017 blev der afsat 18,9 mio. kr. i perioden 2017-2020 til at udvikle og systematisk afprøve klasserettede mestringsforløb for klasser med elever med ADHD, autismespektrumforstyrrelser eller lignende vanskeligheder. Ambitionen er at opnå mere viden om tilgange til tidlig inklusion i grundskolen ved hjælp af forbedring af elevernes mestring. Målet er, at det skal give skolerne et tilbud til deres klasser med elever med ADHD, autismespektrumforstyrrelser eller lignende vanskeligheder, som kan afholdes inden for skolens egne rammer såvel organisatorisk som økonomisk.

Projektet gennemføres i indskoling i både folkeskoler og frie grundskoler og udføres som lodtrækningsforsøg. Satspuljeprojektet er forankret i Undervisningsministeriet ved Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, som også administrerer tilskuddene. Indsatsen er udviklet af VIA University College, Professionshøjskolen Metropol og ADHD-foreningen. Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE) står for tilmeldingsprocessen, foretager lodtrækningen blandt de ansøgte folkeskoler og evaluerer forsøgsprogrammet.

8,9 mio. kr. af satspuljemidlerne er afsat til puljer målrettet skoler, der ønsker at deltage i forsøget med klasser i skoleåret 2018/2019. Samtidig er der afsat 3,5 mio. kr. til en spredningsfase i skoleåret 2019/2020.

Formålet med puljerne er, at skoler (folkeskoler via kommuner eller frie grundskoler), der ønsker at deltage i forsøget, kan melde sig til at afvikle mestringsforløb for klasser i indskoling. Mestringsforløbet indledes med opkvalificering af ressourcepersoner (fx lærere og pædagoger), der skal være tilknyttet de tilmeldte indsatsklasser. Derefter implementerer ressourcepersonerne disse nye mestringsmetoder i indsatsklasserne med udgangspunkt i deres tillærte redskaber og med implementeringsstøtte fra VIA University College. Metoderne og redskaberne er udviklet af VIA University College, ADHD-foreningen og Professionshøjskolen Metropol, der også står for den forudgående opkvalificering af de deltagende ressourcepersoner.

Forsøget gennemføres som et standardiseret forsøgsprogram, som fastsat i § 3 i [Bekendtgørelse nr. 68 af 16. januar 2017 om regnskabsaflæggelse, rapportering og revision vedrørende Undervisningsministeriets puljemidler mv. \(puljebekendtgørelsen\)](#), dvs. som ensartede aktiviteter,

- 1) der på forhånd er defineret af ministeriet,
- 2) som gennemføres på flere institutioner efter godkendelse af ministeriet, og
- 3) hvor hver af de deltagende institutioner kompenseres med et af ministeriet fastlagt tilskud på højst 100.000 kr.

1.2. Klasserettede mestringsforløb

Forsøgsprogrammet i projektet hedder *Plads til forskellighed*. I *Plads til forskellighed* arbejdes der i hele klassen med at styrke klassens sociale kompetencer, mens der for eleverne i den specifikke målgruppe arbejdes med redskaber til at mestre skoledagen – både socialt og fagligt.

Målgruppen for mestringsforløbet er 0.-3. klasser, der har mindst to elever med ADHD, autismespektrumforstyrrelser eller lignende vanskeligheder.

Der er gennemført en systematisk vidensopsamling med henblik på at sikre et solidt grundlag for at udvælge og udvikle de konkrete mestringsmetoder. Det er sket gennem kortlægning af dansk og international forskning og danske erfaringer samt inddragelse af praktikere og interessenter inden for eksisterende inklusionsforløb.

Mestringsforløbet er designet til at indgå i den almene, daglige undervisning og under faglige aktiviteter, og der kræves således ingen særlig organisatoriske eller administrative ændringer af skoledagen til at deltage i forsøget udover den forudgående opkvalificering.

Programmet er tilrettelagt således, at alle skoler tilbydes at indgå som *både* indsatskole og sammenligningskole. Ingen skoler er således udelukkende sammenligningskoler. Det kan gøres uden at kompromittere lodtrækningen, fordi henholdsvis indsats- og sammenligningsklasserne rekrutteres på den enkelte skole fra forskellige årgange. En skole, der deltager med en årgang som indsatsgruppe, deltager således med en anden årgang som sammenligningsgruppe.

Læs mere om indholdet i *Plads til forskellighed* på www.pladstilforskellighed.dk.

1.3. Vilkår for tilskud

Ved tilmelding forpligtes skolen til at deltage i en række dataindsamlingsaktiviteter, som skal sikre, at ministeriet får viden om, hvorvidt og hvordan forløbet virker.

De fleste af dataindsamlingsaktiviteterne indgår i skolernes sædvanlige praksis. Dette gælder fx deltagelse i obligatoriske nationale test og nationale trivselsmålinger. De dataindsamlingsaktiviteter, som relaterer sig specifikt til skolens deltagelse i forsøgsprogrammet *Plads til forskellighed*, er i nedenstående tabel markeret med **fed**. Det er angivet i parentes, hvilke dataindsamlings sammenligningsklasserne ikke skal deltage i.

Hvornår?	Hvad?
April 2018	Kort parathedsspørgeskema
Senest januar 2019	Obligatorisk national trivselsmåling
December 2018-januar 2019	Spørgeskema om implementering (ikke sammenligningsklasser)
Marts-april 2019	Obligatoriske nationale test i dansk og matematik
April-maj 2019	Spørgeskema til elever om personlige og sociale kompetencer Interviews om implementering (ikke sammenligningsklasser) Observationer
Maj-juni 2019	SDQ-målinger
Forskelligt fra skole til skole	Evt. skolens andre faglige test
Forskelligt fra skole til skole	Evt. skolens fraværsmålinger
Ved forsøgets afslutning	Kort spørgeskema til ledelsen (ledelseserklæring)

Kommuner og skolers ledelse forventes at bakke op om skolernes deltagelse i forsøget. Dette indebærer, at kommunen og skoleledelsen skal sikre skolens deltagelse i dataindsamlingsaktiviteterne og i opkvalificeringen, at de involverede ressourcepersoner (fx lærere og pædagoger) har de fornødne timer til at del-

tage i opkvalificeringen samt implementere mestringsforløbet. Udgifter til dette finansieres af tilskuddet, jf. afsnit 1.4.

En repræsentant for de deltagende skoler skal være indstillet på at deltage i et kick-off-arrangement på to timer fra kl. 14-16 om, hvordan implementeringen af mestringsforløbet på skolen kan understøttes, samt hvilke krav der er til dataindsamlingen. Dato og sted for dette arrangement udmeldes kort efter tilmelding af VIA University College.

Endvidere skal en deltagende skole være indforstået med, at der skal aflægges et regnskab for forbruget af tilskudsmidlerne, hvis tilskuddet til den pågældende skole vil overstige 100.000 kr., jf. afsnit 1.1 og 5. Kommunikation om og fremsendelse af regnskabet for tilskud til en folkeskole varetages i så fald af kommunen, hvori skolen er beliggende.

1.4. Rammen for tilskud

I 2017 udgør puljen 8,9 mio. kr. Undervisningsministeriet finansierer alle de forventede udgifter til skolernes deltagelse i projektet. Ministeriets tilskud forudsættes anvendt til timer, som er forbundet med opkvalificering af ressourcepersoner og implementering af de nye metoder i mestringsforløbet, samt yderligere opgaver i forbindelse med dataindsamlingsaktiviteter og administration af deltagelsen.

Tilskuddet udgør et på forhånd fastsat beløb, der afhænger af, om klassen er en indsatsklasse eller en sammenligningsklasse. Tilskuddet ydes pr. klasse:

Klassetype	Kompensation
Indsatsklasse	39.000 kr.
Sammenligningsklasse	3.000 kr.

Herunder beskrives de opgaver, tilskuddet er beregnet på baggrund af.

Der anvendes en timepris på 300 kr. til følgende opgaver:

Opgaver	Indsatsklasse	Sammenligningsklasse
Vikardækning i forbindelse med opkvalificeringsforløb (2 opkvalificeringsdage og en opfølgingsdag)	24 timer	-
Ressourcepersonernes arbejde med mestringsforløbet (forberedelsestid og modtagelse af implementeringsstøtte)	72 timer	-
Ressourcepersonernes deltagelse i forsøgsaktiviteter (spørgeskemaer, tests og kommunikation med eksterne)	24 timer	10 timer
Ledelsens opgaver	5 timer	-
Øvrige relaterede opgaver, herunder administration	5 timer	-

2. Tilmelding til forsøget

En skole kan deltage med op til to hele årgange i indskolingen. Klasser, som tilmeldes forsøget, skal hver have mindst to elever med ADHD, autismespektrumforstyrrelser eller lignende vanskeligheder i skoleåret 2018/2019. Det er skolernes skøn, som afgør, hvilke klasser der er relevante for deltagelse i forsøget. Skolerne kan via dette [link](#) finde støtte til at foretage skønnet af, hvorvidt de har klasser med tilstrækkeligt antal elever i målgruppen. Det skal angives i tilmeldingen, hvor mange klasser på den enkelte skole, ønskes tilmeldt som indsatsklasser.

Folkeskoler tilmeldes forsøget af skolernes kommuner, mens frie grundskoler tilmelder sig direkte. Der er ikke noget loft over, hvor mange skoler den enkelte kommune kan tilmelde. Dog skal det gøres klart, at der er tale om et forsøg, hvorfor der foretages prioritering, hvis der tilmeldes for mange skoler. En eventuel udvælgelse vil ske under hensyntagen til repræsentativitet og jf. afsnit 3.

Tilmelding til forsøget sker via dette [link](#), hvor der også står mere om de forskellige muligheder for tilmelding. Efter tilmeldingen vil kommunen eller den tilmeldte frie grundskole modtage en mail om den videre procedure.

Tilmeldingsfristen er fredag den **1. december 2017**.

Tilmeldingen udfyldes med informationer om de deltagende skoler og klasser, som kun anvendes af Undervisningsministeriet og VIVE som nødvendige oplysninger til at foretage lodtrækningen. Der vil således ikke blive foretaget en kvalitetsvurdering af oplysningerne, men alene en vurdering af om alle oplysninger er tilstrækkeligt udfyldt.

Alle personhenførbare oplysninger afgivet i forbindelse med tilmelding til og gennemførelse af forsøgsprogrammet anonymiseres, behandles fortroligt og anvendes alene til forskning. Forsøgsprogrammet og den fortrolige, anonyme indsamling og håndtering af cpr-numre er i overensstemmelse med reglerne i persondataloven anmeldt til og godkendt af Datatilsynet. Alle data vil blive slettet, når satspuljeprojektet er gennemført i 2020.

3. Behandling af tilmeldinger/lodtrækning

Deltagende skoler vælges med fokus på at sikre mulighed for at skabe generaliserbar, evidensbaseret viden om mestringsforløbets virkning.

I tilfælde af at alle tilmeldinger ikke kan imødekommes inden for rammerne af den aktuelle pulje for skoleåret 2018/2019, vil der ske en udvælgelse under hensyntagen til repræsentativitet. Denne udvælgelse foregår på skoleniveau. Det betyder, **at alle skoler, der deltager i forsøgsprogrammet i skoleåret 2018/2019, vil være sikre på at have klasser, der skal gennemføre mestringsforløbet i skoleåret.**

De skoler, hvis tilmelding i givet fald ikke imødekommes, vil være sikret deltagelse i spredningsrunden, der finder sted i skoleåret 2019/2020 (2019-puljen), såfremt de tilmelder sig spredningsrunden.

4. Afgørelse og videre proces

I december 2017 vil de kommuner, som har tilmeldt folkeskoler, og de tilmeldte frie grundskoler modtage information om, hvorvidt tilmeldingen er imødekommet samt lodtrækningens udfald, dvs. hvilke klasser der skal være indsatsklasser og hvilke klasser der er udtrukket til at være sammenligningsklasser. Derefter følger mere informationsmateriale, invitation til opkvalificeringsforløb mm.

5. Administration af tilskud og afrapportering

Indholdsmæssig afrapportering

Forsøget gennemføres som et standardiseret forsøgsprogram, og der stilles ikke krav om indholdsmæssig afrapportering direkte til ministeriet. Ministeriet vil modtage den indholdsmæssige afrapportering om skolernes deltagelse i forsøgsprogrammet via følgeforskningen på baggrund af dataindsamlingsaktiviteterne, jf. afsnit 1.3.

Økonomisk afrapportering

Kommuner og frie grundskoler skal som udgangspunkt ikke aflægge regnskab for anvendelse af tilskuddet ved deltagelse i et standardiseret forsøgsprogram. Jf. § 6 i puljebekendtgørelsen skal deltagende skoler ledelse i stedet afgive en erklæring om, at tilskudsbetingelserne er opfyldt, og at tilskuddet er anvendt til formålet.

Det skal dog bemærkes, at dokumentation for anvendelsen af tilskuddet i form af bilag mv. skal kunne fremsendes, hvis ministeriet beder om det, i løbet af fem år efter udgangen af 2019.

Det skal også bemærkes, at såfremt tilskuddet til den enkelte skole overstiger 100.000 kr., skal folkeskolens kommune eller den frie grundskole aflægge et regnskab for tilskuddet til den pågældende skole. Kommunen eller skolen vil til brug herfor få tilsendt et regnskabsskema fra ministeriet.

6. Udbetaling af tilskud

Tilsagn om tilskud gives i 2017 til aktiviteter i skoleåret 2018/2019. Tilskuddet, som udbetales på baggrund af den enkelte skoles deltagelse, udbetales til kommuner eller direkte til frie grundskoler.

Tilskuddet udbetales, når følgeforskningen har dokumenteret, at de deltagende skoler har gennemført dataindsamlingsaktiviteterne i tilstrækkeligt omfang i løbet af første halvår af 2019, herunder at skolernes ledelse har afgivet en erklæring om, at tilskuddet er anvendt til formålet. Tilskuddet forventes udbetalt ultimo 2019.

6.1. Kriterier for udbetaling af tilskud

Skolernes aktive deltagelse i forsøgsprogrammet er en forudsætning for at få udbetalt tilskuddet. Udbetalingen sker ud fra et samlet skøn og dermed en vurdering af, i hvilket omfang kriterierne for aktiv deltagelse i forsøgsprogrammet er opfyldt.

Vurderingen af skolernes deltagelse i forsøgsprogrammet vil bero på følgende kriterier for udbetaling af tilskud:

- De ressourcepersoner, der gennemfører mestringsforløbet, skal have deltaget i den forudgående opkvalificering.
- Hver af de respektive dataindsamlingsaktiviteter skal have en svarprocent på minimum 75 procent.

Desuden skal spørgeskemaet til skolens ledelse, hvori der afgives en erklæring om, at forsøget er gennemført som påkrævet, og at tilskuddet er anvendt til formålet, være besvaret.

Det vil være Undervisningsministeriet, der tager stilling til, hvorvidt tilskuddet skal udbetales.

7. Har du spørgsmål?

Ved tekniske spørgsmål, fx vedrørende tilmeldingsskemaet, kan du sende en mail til pladstilforskellighed@vive.dk

Ved yderligere spørgsmål til forsøgsprogrammet kan du kontakte VIVE på e-mail pladstilforskellighed@vive.dk.